

OLIMPIADA DE LOGICĂ ȘI ARGUMENTARE

FAZA NAȚIONALĂ, 21-25 aprilie 2003

Citiți cu atenție textul fiecărui exercițiu. Cu condiția să fie corect aplicate și eficiente, metodele de rezolvare sunt la alegerea concurentului. În cazul utilizării de simboluri (litere) pentru a desemna termeni sau propoziții, se va specifica termenul, respectiv propoziția reprezentate de fiecare simbol. Răspunsurile vor fi redactate clar, pe cât posibil în ordinea subiectelor, citeț, fără ștersături, cu menționarea numărului de ordine al subiectului (fără a retranscrie și textul acestuia), dar cu justificarea soluției alese.

1. Comparați declarațiile făcute de A și B în fiecare din situațiile de mai jos și, pentru fiecare situație în parte, stabiliți:

- (1) Dacă este posibil ca declarațiile ambilor să fie adevărate; dacă da, care este explicația?
- (2) Dacă este posibil ca declarațiile ambilor să fie false; dacă da, care este explicația?
- (3) Dacă numai una din declarațiile celor doi este adevărată, iar declarația celuilalt este falsă; dacă da, care este explicația?

Situația I

A: Am întârziat cel mult 10 minute

B: Nu este adevărat, pentru că ai întârziat cel puțin 10 minute

Situația II

A: Arhitectura în stil clasic grec face din Ateneul Român cea mai frumoasă clădire din București

B: Greșești! Cea mai frumoasă clădire din București este Casa Parlamentului, dat fiind că este frecvent vizitată de un număr impresionant de turiști străini.

2. Sunt posibile inferențe cu propoziții categorice prin care să fie realizate transformările specificate în prima coloană a următorului tabel? Dacă da, completați rubricile goale din celelalte coloane ale acestui tabel cu denumirea inferenței și cu specificarea propozițiilor categorice pentru care inferența respectivă produce drept concluzie o propoziție echivalentă cu cea de la care s-a pornit:

Transformări realizate cu ajutorul inferenței	Denumirea inferenței	Produce o concluzie echivalentă cu propoziția inițială, dacă propoziția inițială este de forma
Schimbă calitatea și neagă predicatul logic		
Inter-schimbă funcțiile logice ale lui S și P		
Schimbă calitatea, neagă predicatul logic și inter-schimbă funcțiile logice ale termenilor		
Odată cu negarea ambilor termeni, inter-schimbă funcțiile logice ale lui S și P		
Schimbă calitatea, neagă subiectul logic și inter-schimbă funcțiile logice ale termenilor		

3. Analizați discuția de mai jos, desprindeți argumentul silogistic implicat în această discuție și arătați dacă el este valid (logic-corect) sau nu. Dacă da, transformați argumentul descoperit într-un alt argument valid în care termenul mediu este subiect logic în premisa majoră și predicat logic în premisa minoră, iar concluzia noului silogism este o propoziție afirmativă logic-echivalentă cu concluzia silogismului inițial:

- Trebuie să recunoști că nu puține dintre știrile din ziare nu sunt deloc credibile
- Neîndoielnic, ai perfectă dreptate! Interesant este însă și faptul că știrile de prin ziare pretind că relatează adevărul adevărat! Ce părere ai?
- Într-adevăr, așa stau lucrurile. Mă întreb, oare ce reiese de aici?
- Nimic altceva decât că multe relatări pretins adevărate nu sunt credibile

4. Fiind date următoarele cinci propoziții drept premise, stabiliți dacă din ele se poate obține sau nu, pe o cale logic-corectă, o concluzie. Dacă da, arătați care este acea concluzie și prezentați schema de argumentare prin care a fost obținută:

- (1) Cei ce nu-și țin promisiunile sunt nedemni de încredere
- (2) Cei veseli și inteligenți sunt comunicativi
- (3) Cel care-și respectă promisiunile este onest

(4) Cel obligat să se abțină de la consumul de băuturi contrafăcute nu este cămătar

(5) Se poate avea încredere în cei foarte comunicativi

5. Stabiliți dacă următorul argument este sau nu valid:

Muzeul de Artă a fost prădat de răufăcători. Indiferent cine ar fi furat obiecte din Muzeul de Artă, trebuia să aibă cel puțin un complice printre salariații muzeului sau să comită o spargere. În cazul spargerii, făptașul ar fi trebuit să smulgă ușa cu totul sau să descuie broasca. Dacă ar fi recurs la smulgerea ușii, zgomotul produs de această operație ar fi fost cu siguranță auzit, dar nimeni nu a perceput nici un fel de zgomot. În schimb, numai un lăcătuș cu înaltă calificare ar fi fost capabil să descuie broasca. Pe de altă parte, dacă cel care a prădat Muzeul de Artă ar fi reușit să-l prostească pe paznic, atunci el ar trebui să fie un foarte bun actor, dar nici un răufăcător nu este și lăcătuș cu înaltă calificare și foarte bun actor. Prin urmare, făptașul a avut un complice printre angajații muzeului.

Notă:

Timp de lucru 3 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu.